

exemplaren. Dit korenveld bracht me in herinnering 't gedichtje van Beets: Bevallig onkruid.

Het veld, waar blauwe korenbloem
En roode klaproos tiert,
Al is het fraai versiert,
Gedijt den bouwman niet tot roem;

Wat een kleurenpracht! 't Was of de boer met opzet ook onkruiden gezaaid had. 't Leek een bloementuin.

Daar groeiden in volle weelderigheid, behalve *Euphrasia*, *Papaver*, *Centaurea cyanus*, *Lathyrus pratense*, en *tuberosus* *Vicia sativa* en *villósa*, *Agrostemma Githago*, *Convolvulus arvensis*, *Melampyrum arvensis*, enz. enz. in bonte mengeling dooreen, een kleurenphoto waardig!

Een anderen dag vond ik aan den rand van een akkerland tusschen allerlei in 't wild groeiende gewassen *Echinopsérnum Lappula* (*Lappula myosotis* (stekelzaad) met zijn van weehaken voorziene scherpe nootjes. Ook al een vreemde deling, dié gemakkelijk kan worden ingevoerd met allerlei artikelen. Onder een heg in de Buurtschap Schelle vond ik de zeldzame *Malva rotundifolia*.

In de vakantie vond ik te Nijverdal aan den Wierdenschen weg op een pas aangelegden bermkant *Hieracium Auricula* en tevens *Stáchys arvensis*. Aan den bergkant in den Esch verzamelde ik *Reseda luteola* (Wouw). Op een fietstochtje naar Apeldoorn ontdekte ik aan den rand van kreupelhout eenige mooie exemplaren *Digitalis purpúrea*. In Ittersum (buurtschap in Zwollekerspel) groeit op één plaats vrij menigvuldig *Geranium phaéum* (donkere ooievaarsbek).

Aan den Kamperdijk verzamelde ik o. m. *Plantago marítima*, *Lepidium latifolium* en *Erythraea pulchella*.

Op een excursie der afd. Zwolle der N. N. V. naar het landgoed van den heer Koker werd op den hier vrij hoog gelegen IJseloever tusschen gras gevonden *Calamintha Acinos* (Steenthijm). 't Heeft een punt van overweging uitgemaakt wat ik voor me had *Calamintha* of *Clinopodium*. De verschillen zijn zoo gering, dat »vergissing hier menschelijk is«. Te meer, daar ik niet, zooals de heeren Lodewijks en Jesmiet, materiaal van beide soorten ter vergelijking had. Toen ik echter hun artikel in de L. N. 1904/1905 nasloeg, bleek me, dat ik goed gedetermineerd had. De witte vlek op de onderlip sprong duidelijk in 't oog; ook de insnoering in de kelk. De stengels vooral van de exemplaren, die groeiden vóór akkermaalshout in de volle zon, waren krachtig ontwikkeld (± 3 dM.) en dicht zacht behaard; de bladeren zoo goed als niet, de kelken wel. Deze laatsten waren goed ontwikkeld, doch zeer weinig getand.

Zwolle.

B. G. RUTTINK.

I N H E T K L O O S T E R .¹⁾

Het is nog vroeg op den morgen in het laatst van September. Rond om ons hangt een dikke nevel, die alles in een lichtgrauw kleed hult. Ons gezichtsveld heeft slechts enkele meters middellijn, waarin telkens plotseling gestalten komen opdooien, welke achter ons weer in het wazige grijs verdwijnen. Ons schoeisel wordt nat van den dauw, die meer dan overvloedig aan ieder blaadje, aan elk grassprietje hangt. Gestadig tikken de druppels van blad op blad en vormen onder het opgaand geboomte ontelbare putjes in den lossen grond. Duizenden spinragweefsels zijn bepareld met kleine glanzende drupjes.

¹⁾ Het Klooster is een landstreek, die ruim een kwartier Noordwaarts ligt van het stadje Breedevoord.

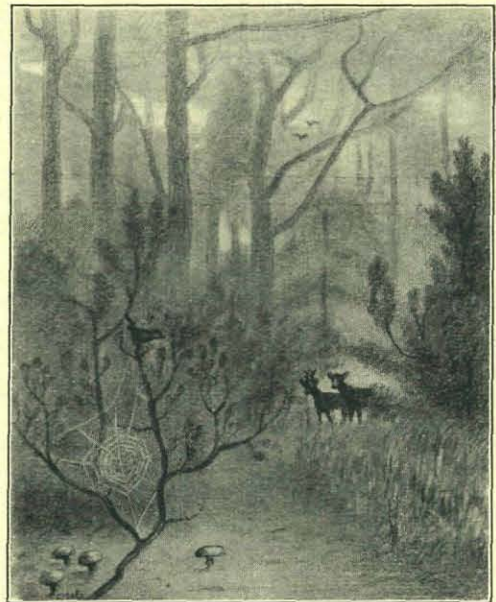
't Is stil.

Geen enkel vogelgeluid.

Alleen klinkt nu en dan hanengekraai heel in de verte bij de boerderijen. Een paar kraaien komen binnen onzen engen horizon, stooten een schorren schreeuw uit en verdwijnen daarop onhoorbaar in den mist.

Eindelijk zien we vlak voor ons een donkere boschmassa opdooien.

We gaan over het vonder der Veengoot en hebben het voorloopige doel van onzen tocht bereikt. We zijn in het Klooster. Voor den geschiedkundige is het een merkwaardig bijkans geheel onontgonnen arbeidsveld. Er moet voorheen in deze landstreek een bloeiend monnikenklooster geweest zijn, met kerk, steenoven, watermolen, enz., dat in oorlogstijd verwoest is. Nog worden er de fundamente van gebouwen gevonden en zijn er eenige jaren geleden een schedel en een kruisbeeld opgegraven. De overlevering deelt mede, dat de klokken der kapel diep in de aarde zijn gezonken en in den Kerstnacht luiden. Ook zou zich een schat in den grond bevinden; onder den derden hulststruik achter de schaapskooi. Het ergste is nu, dat niemand weet, waar de schaapskooi gestaan heeft.

Het Klooster in herfstnevel.

Overigens is van de vroegere grootheid dezer landstreek weinig meer dan de naam overgebliven. Wij zullen letten op de tegenwoordige grootheid en zoeken naar de schatten, welke er allerwegen te vinden zijn.

Somber, bijna droevig drukkend is het tusschen de boomen en het dichte struikgewas. Het gelek der druppels en een loktoontje van een zangertje maken de stilte hoorbaar. Welk een verscheidenheid van spinneweefsels op den bodem, tusschen de takken, alle verzilverd door den mist, vallen ons in het oog! Ons gelaat en onze kleeren komen vol draden te zitten en het lange gras doorweekt onze broekspijpen.

Ha! de winterkoning. Schel schettert zijn lustig liedje in onze nabijheid. Zijn vroolijk »goeden morgen« doet ons goed. Zie hem schutterig door de struiken hippen. Nu laat ook een vink zich even hooren, bedaarder, maar flink, helder en luid.

Paddestoelen zouden we reeds verzamelen kunnen, die staan hier genoeg, met platte en met bolle hoeden, bruine, witte, roode en paarse. Ook mossen tieren op den grond

en de stammen der boomen in licht- en donkergroene, geel- en grijsachtige tinten. Nu we toch al op kleuren gelet hebben vergeten we ook de lichtgele bladeren der kamperfoelie en de donkergele der populieren en groengele der vuilboomen niet en krijgen we oog voor het groen met

Gezicht op het Klooster.

bruinrood der braamstruiken en groen met paarsrood van de boschbes en het gloeiend rood der Amerikaansche eiken.

We beginnen het juist niet aangenaam te vinden steeds door het meer dan vochtige kreupelhout te moeten dringen. En hoe we ook zoeken, we vinden nergens een paadje waar geen lang gras, geen heide, geen struiken den doortocht bemoeielijken. Met luid geruisch vliegen een koppel fasanten uit de toppen der eiken. Prachtige vogels zijn het, doch ze worden door de landlieden gehaat. Ze halen de aardappels uit het land en pikken de boonen uit de peulen. Zie, daar wiekt kalm een roofvogel door de lucht. Die boschuil deed ons bijna schrikken. Ze had zich reeds ter ruste begeven, maar was nog niet vast ingeslapen, schrikte door het geluid onzer voetstappen op en verwijderd zich haastig. We slaan rechts af.

Nog is de nevel niet opgetrokken. Wel is hij wat dunner geworden, zoo dun, dat de zon als een wit schijfje zichtbaar wordt.

We passeeren een zandige hoogte, waar dennen groeien en de wilgenroosjes vol vruchtpluis zitten. Na eenige minuten zijn wij wederom onder hoog geboomte gekomen; vooral eiken staan hier, die meer dan een menschengeslacht hebben zien opgroeien en sterven, ook beuken, haagbeuken, hazelaars. De dikke stammen steken hun knoestige takken den nevel in en vormen schoone groepjes. Telkens vliegen klapwiekend wilde duiven weg. We hooren het geschetter van de ekster, het gekrijsch van de Vlaamsche gaai en het krassen der kraaien. Kijk, daar vlucht een groene specht heen. In dezen eik zien we een meter of vijf zes boven den grond een gat. Daarin huist reeds jaren achtereen een bijenzwerm.

De zon heeft overwonnen.

Haar stralen dringen door het loover en vallen in breede bundels op den bodem. De bladeren beginnen te glanzen en te schitteren en de lichtplekjes huppelen en dansen boven het mos en tegen de stammen. Op dat mos vormen de hartjes der klaverzuring en de donkergroen geaderde vijfhoeken der klimop mooi mozaiek. Hoe schoon het hier in het vroege voorjaar is, als lila bloempjes den grond sieren, kan men zich bezwaarlijk voorstellen.

Nu de zon helder schijnt, komt er leven en beweging. Een eekhoorn tje klautert behendig tot in het topje van een eik. Een klubje meesjes buitelt ons voorbij en laat vroolijke, fijne geluiden klinken. Hoeveel verschillende lok- en waarschuwtönen van zangvogels hooren we!

Als het nu lente was. Dan zouden de zanglijsters haar heerlijke liederen fluiten, dan zouden de nachtegalen slaan zonder ophouden, dan zou de welluidende roep van de wiewaal weerklinken. Dan zou het geheele woud juichen en jubelen.

Ook bloemen vinden we nu weinig. Het penningkruid, het heksenkruid, zijn uitgebloeid lang, lang reeds. Een paar forsche distels hebben hun vruchtpluis nog en het vingerhoedskruid heeft nog eenige bloemen aan den top der stelen.

Vruchten kunnen we genoeg bemachtigen: de donkerroode, doorschijnende bessen der Geldersche roos, de oranje-roode der lijsterbessen, lekkere bramen, hazelnoten, de nootjes der beuken, eikels. De boschbessen en aardbeien zijn verdwenen. Als die rijp zijn is hier faest; dan komen de kinderen uit den omtrek en verzamelen ze met mandjes vol. We zouden hier bijna een half jaar lang een Robinsonleven kunnen leiden, want er groeien ook nog een menigte paddenstoelen, waaronder zeker verscheiden eetbare zijn.

Bij dien hoogen weg, door beuken en eiken overschaduw, dien we oversteken, heb ik menigmaal een ringslang zien schuifelen. De jongens pakten ze soms bij den kop en klaptten er mede als met een zweep; zeer zeker voor de beesten een alleraardigste gewaarwording. Veel boeren denken nog steeds, dat de dieren »vergiftig« zijn en dooden haar, waar ze haar aantreffen.

We zullen den dijk een eind volgen en gaan dan links over een akker. Een photograaf zou hier platen te kort komen voor al de mooie kiekjes. Achter dat eikenhakhout heb ik op een mooien morgen in Mei een paar reeën gezien; die zijn hier nog al veel. 's Daags vertoeven ze in den regel in het kreupelhout, 's nachts gaan ze vaak op de omliggende akkers schade aanrichten.

Als we den akker achter ons hebben, komen we op de plek, waar vroeger leem gedolven werd en waardoor een menigte kuilen ontstaan zijn. Hiern tieren veenmos, navelkruid en zonedauw en in de diepste gedeelten groeien plompen. Op de hoogten komt de roode boschbes veelvuldig voor, welke thans bloemen, onrijpe en-rijpe vruchten draagt.

In een bocht zijn we wederom Westwaarts gegaan. Daar grenst het Klooster aan de heide. Als we er komen is de dag om.

De gloeiende zonneshijf ging vurig dalen en is gezonken achter de kim.

Weg door het Klooster.

Een weemoedig stemmend landschap, nu het licht verdwijnt, nu het herfst is, geen vogel zingt, geen bloempje geurt.

De kille avondwind waait over de heide en fluistert geheimzinnig in de kruinen der dennen.

Lintelo, Herfstmaand.

G. J. MEINEN.